

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudce Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **nejvyšší státní zástupce**, se sídlem Jezuitská 4, Brno, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Masarykovo náměstí 5, Jihlava, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. prosince 2010, č. j. 13920-8/2010-ERU, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: FVE ČK s.r.o., se sídlem Lužická 133, Česká Kamenice, zastoupené Mgr. Sandrou Podskalskou, advokátkou, se sídlem Údolní 33, Brno, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. května 2015, č. j. 62 A 108/2013 - 158, o návrhu osoby zúčastněné na řízení na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím udělil osobě zúčastněné na řízení (dále jen „stěžovatelka“) licenci na výrobu elektřiny na dobu 25 let pro provozovnu fotovoltaické elektrárny ve fotovoltaické elektrárně Papírna, 407 21 Česká Kamenice, Horní Kamenice, Lužická, okres Děčín, kraj Ústecký, na pozemcích vymezených jako st. 461/1, 461/2, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, par. č. 2463/1, 2464/1, 2464/2, 2464/3, 2464/4, 2464/5 v k. ú. Česká Kamenice a st. 302, 303, par. č. 423/3, 1276/1 v k. ú. Horní Kamenice, o celkovém instalovaném výkonu 2,055 MW. Žalobce brojil proti tomuto rozhodnutí žalovaného správní žalobou podanou podle § 66 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) v záhlaví uvedeným rozsudkem napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[2] Stěžovatelka se napadenému rozsudku bránila kasační stížností, kterou spojila s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V návrhu na přiznání odkladného účinku stěžovatelka uvedla, že na základě smlouvy o výkupu uzavřené se společností ČEZ Distribuce a. s. dodává do distribuční sítě elektrickou energii. Ukončením výroby elektrické energie v důsledku zrušení licence jí však vzniká škoda značného rozsahu. Přesnou výši škody v případě fotovoltaické elektrárny nelze určit, stěžovatelka však na základě předchozích výsledků ze srovnatelných období odhadla, že se jedná o částku asi 2 600 000 Kč za každý měsíc. Stěžovatelka výstavbu elektrárny financovala prostřednictvím bankovního úvěru a půjček v celkové výši 185 000 000 Kč, přičemž hlavním zdrojem pro splácení byly platby za dodanou elektrickou energii. Zrušením licence ze strany krajského soudu tak došlo ke zcela zásadnímu

ohrožení samotné existence stěžovatelky, zejména s ohledem na nedostatek jiných prostředků ke splácení poskytnutého úvěru. S největší pravděpodobností proto podle stěžovatelky dojde k předčasnému ukončení úvěrové smlouvy, což by mohlo reálně vyústit v úpadek stěžovatelky a její zánik. Kupříkladu společnost Uni Credit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., která poskytla stěžovateli úvěr ve výši 110 000 000 Kč, ihned po zrušení rozhodnutí o udělení licence přistoupila k započtení vzájemných pohledávek. Konstatovala, že došlo ke ztrátě podnikatelského oprávnění stěžovatelky, což by mohlo negativně ovlivnit schopnost stěžovatelky dostát svým závazkům, a proto započtla téměř všechny finanční prostředky, které měla stěžovatelka u této instituce uloženy na běžném, inkasním a rezervním účtu na úvěrový účet. Stěžovatelka tuto skutečnost dokládá oznámením o započtení pohledávek ze dne 3. června 2015 a výpisem z úvěrového účtu ze dne 5. června 2015. Stěžovatelka dále předložila oznámení společnosti ČEZ Prodej, s. r. o. o zániku smlouvy o výkupu elektřiny z obnovitelných zdrojů ze dne 19. června 2015.

[3] Stěžovatelka proto shrnula, že následky rozhodnutí krajského soudu pro ni představují naprosto zásadní újmu dotýkající se její samotné existence. Přiznáním odkladného účinku současně podle stěžovatelky nevznikne újma jiným osobám, jelikož rozhodnutím o udělení licence nejsou žádné osoby odlišné od stěžovatelky přímo dotčeny na jejich právech. Povinnost státu nadále stěžovateli vyplácet podporu prostřednictvím výkupních cen za vyrobenou elektřinu podle stěžovatelky nelze považovat za újmu vznikající jiné osobě ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., jelikož se jedná o plnění zákonné povinnosti státu. Eventuálně, pokud by se o újmu jednalo, je daná újma nepoměrně menší než újma na straně stěžovatelky.

[4] Stěžovatelka zároveň konstatovala, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s žádným důležitým veřejným zájmem. Shledá-li totiž Nejvyšší správní soud kasační stížnost nedůvodnou, vznikne stěžovateli povinnost vrátit přijaté finanční prostředky. Naopak vyhovění kasační stížnosti a zrušení rozhodnutí krajského soudu bez přiznání odkladného účinku by pro stěžovatelku nemělo praktický význam, protože by se v té době již patrně v důsledku zrušení licence nacházela v insolvenčním řízení. Proto, i pokud by soud dospěl k závěru, že existuje nějaký veřejný zájem pro nepřiznání odkladného účinku, je třeba vzít v úvahu princip proporcionality. Následky rozsudku krajského soudu jsou pro stěžovatelku natolik zásadní, že by měl být kasační stížnosti přiznán odkladný účinek i v případě existence kolidujícího veřejného zájmu.

[5] V doplnění návrhu na přiznání odkladného účinku stěžovatelka poukázala na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 103/2015 - 128 ze dne 8. července 2015, podle kterého pojem „závažný veřejný zájem“ pro podání žaloby nejvyššího státního zástupce podle § 66 odst. 2 s. ř. s. není totožný s pojmem „důležitý veřejný zájem“ bránící přiznání odkladného účinku podle § 73 odst. 2 s. ř. s. Následně stěžovatelka odkázala na obdobné případy, v nichž Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek kasační stížnosti.

[6] Žalobce ani žalovaný se k návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve lhůtě nevyjádřili.

[7] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[8] Nutno nejprve podotknout, že pravidelně je odkladný účinek spojován s tzv. řádnými opravnými prostředky, např. odvoláním, kde účinky rozhodnutí správního orgánu nastávají až v okamžiku rozhodnutí o opravném prostředku. Naproti tomu u opravných prostředků

pokračování

mimořádných, mezi něž spadá i kasační stížnost, je přiznání odkladného účinku předmětem úvahy rozhodujícího orgánu (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 581/06 ze dne 11. 10. 2006, <http://nalus.usoud.cz>: „*Účelem [odložení vykonatelnosti rozhodnutí] je vytvoření časového prostoru pro posouzení ústavní stížnosti tak, aby před rozhodnutím soudu nedošlo k nevratným krokům, po nichž by se jeho rozhodování stalo jen akademickým cvičením a ochrana ústavně zaručených základních práv a svobod by byla toliko iluzorní*“).

[9] Podle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zjišťuje Nejvyšší správní soud při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti splnění zákonných předpokladů uvedených v citovaném ustanovení, tedy (1) výrazného nepoměru újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; a zároveň (2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32, všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická či bagatelní. V daném případě stěžovatelé povinnost tvrzení splnili, Nejvyšší správní soud proto mohl jejich žádost věcně posoudit.

[10] Nejvyšší správní soud nejprve poměřoval újmu, která hrozí stěžovatelce, s újmou, která by případně vznikla přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti jiným osobám. Vzal přitom v úvahu stěžovatelkou předložené kopie dokumentů a neshledal žádné skutečnosti zpochybňující tvrzení stěžovatelky, že pro ni zrušení licence může mít likvidační důsledky. Nutnost pravidelných splátek poskytnutých úvěrů a půjček ve spojení s vyšší výpadku příjmů, které by stěžovatelka jinak měla z výroby elektřiny, by s nevyšší pravděpodobností poměrně rychle vedlo k faktickému ukončení další podnikatelské činnosti stěžovatelky. Ostatně i společnost Uni Credit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s. jakožto věřitelka stěžovatelky podala v rámci řízení před krajským soudem vyjádření (č. l. 78 - 81 spisu krajského soudu), v němž mimo jiné uvedla, že by zrušením licence byla mimořádně dotčena na svých majetkových právech, jelikož se jedná o hrozící škodu v mimořádné výši. I z toho je patrné, že stěžovatelce v důsledku zrušení licence reálně hrozí platební neschopnost.

[11] Naopak přiznání odkladného účinku se nemůže zásadním způsobem dotknout jiných osob, neboť v nyní posuzovaném případě jde především o otázku finančního plnění z veřejných prostředků. Co se týče koncových odběratelů, kteří hradí podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů formou příspěvku provozovateli sítě, lze konstatovat, že v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti a výkonu napadeného rozsudku nelze s ohledem na složitost mechanismu vyplácení podpory očekávat, že by konečným spotřebitelům klesla cena elektřiny o částku, která by stěžovatelce přestala být vyplácena. Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že výkon nebo jiné právní následky napadeného rozsudku mohou pro stěžovatelku znamenat nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

[12] Dále Nejvyšší správní soud posuzoval, zda přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Vzal přitom v úvahu usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. července 2015, č. j. 2 As 103/2015 - 128. Rozšířený senát v tomto usnesení dospěl k závěru, že „*při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti podané osobou zúčastněnou na řízení podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 soudního řádu správního*

proti rozhodnutí, kterým krajský soud rozhodl o žalobě podané nejvyšším státním zástupcem podle § 66 odst. 2 téhož zákona, je třeba vždy zkoumat, zda výkon nebo jiné následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout přiznáním odkladného účinku jiným osobám, a to vše pak poměřovat s existencí důležitého veřejného zájmu. Obsah pojmu důležitý veřejný zájem v § 73 odst. 2 soudního řádu správního přitom nelze považovat za totožný s obsahem pojmu závažný veřejný zájem v § 66 odst. 2 téhož zákona.“

[13] Z povinnosti ústavně konformního výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. pak vyplývá, že v případě kolize základního práva stěžovatele s veřejným zájmem nepostačí pro zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku pouhá existence kolidujícího veřejného zájmu, nýbrž je nutné vážit s pomocí testu proporcionality intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího stěžovateli s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS). V projednávané věci hrozí stěžovateli faktická likvidace, tedy významná újma dotýkající se samotné její podstaty. V případě, že v důsledku zrušení napadeného rozsudku Nejvyšším správním soudem dojde k obnovení účinků žalobou napadeného rozhodnutí, nebude možno v podstatných ohledech navrátit v původní stav následky či dopady způsobené jeho zrušením krajským soudem. Nejvyšší správní soud tedy má za to, že závažnost újmy hrozící stěžovateli převáží nad narušením veřejného zájmu, který lze spatřovat v tom, že příspěvek na podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů je hrazen z veřejných prostředků (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. července 2014, č. j. 6 As 173/2014 - 93).

[14] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti stěžovatelky odkladný účinek. Do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se tedy pozastavují účinky napadeného rozsudku, jímž došlo ke zrušení napadeného rozhodnutí o udělení licence z roku 2010. Tímto rozhodnutím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

[15] Ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly, může Nejvyšší správní soud toto usnesení i bez návrhu zrušit (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. srpna 2015

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu